

't Herenhoentien

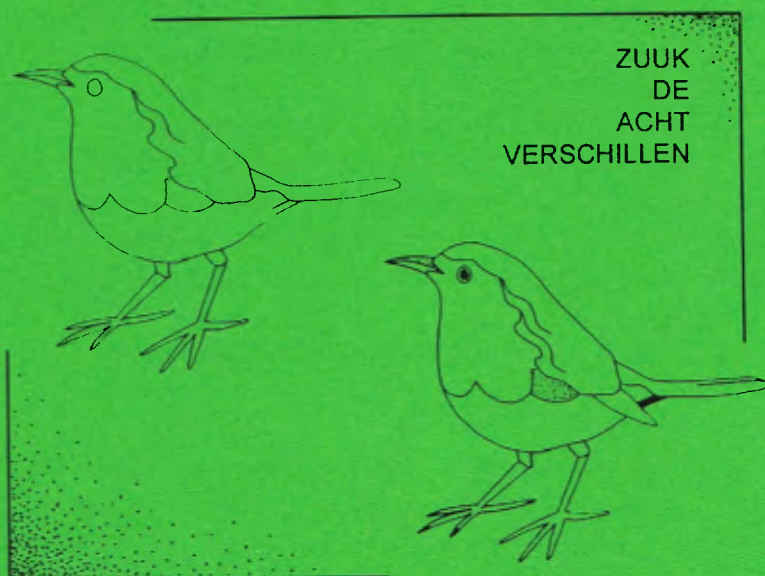

BESTE KIENDER!

Daor ligt jim kraantien 't Herenhoentien weer veur jim neuze! We hebben ok now weer perbeerd d'r alderhaande mooie en aorige dinkies in te zetten. Zo zien jim hieronder twie tekenings. Ze lieken hielendal geliek. Mar aj' wat beter kieken, ziej' wel verschillen. Achte, om percies te wezen. Kun jim ze vienen?

Binnenin staot, krek as altied, een verhael over Piepmoes. Et hiet *Sporen in de sni'j*, en behalven Piepmoes kommen de beide honnen Diedel en Daweltien d'r ok in veur. En vanzels Klaos de kaeter en Miep, et vrundinnegien van Klaos. Wat zol d'r now weer gebeuren? Laot je et verhael mar gauw een keertien veurlezen!

Aachterop et kraantien staot van alles over sporen. As d'r sni'j ligt, kuj' die et beste vienen. As dat koolde, witte spul d'r in de kastvekaansie ligt, kun jim daor mooi een keertien naor zuken.

ZUUK
DE
ACHT
VERSCHILLEN

In et kraantien zit dit keer ien inlegvel. Op dat vel staot een kastspullegien daj' mit twie of meer kiender speulen kunnen. Veur et spullegien hej' twie dobbelstienen neudig en veur elke speulder een inlegvel of een kopie daorvan. Veerder moej' elf verschillende kleurpotloden of viltstiften bruken. Op et inlegvel zels staot om welke kleuren as et gaot. Daor staot mitien ok hoe aj' et spullegien speulen moeten.

Wi'j weensken jim hiel veul plezier mit dit *Herenhoentien*, al vast een hiele fijne vekaansie en een geweldig 2002! Tot in et veurjaar!

't Herenhoentien is veural bedoeld veur groep 1, 2, 3 en 4 van et basisonderwies in de Stellingwarven en verschieit vier keer in et jaor. Et wodt bedocht, saemensteld en klaormaekt deur Sietske Bloemhoff, in opdracht van de Intergementelike Begeleidingsgroep Hiemkunde in Oost- en West-Stellingwarf.

SPOREN IN DE SNI'J

(Een veurleesverhael van Sietske Bloemhoff)

In de bos van Piepmoes is vannaacht een dik pak sni'j valen. Alles is wit en now en dan ploft d'r een bulte sni'j van de bomen. Et is een peer daegen veur et Kastfeest en morgen gaon de dieren mit mekeer de kastboom op et eupen plak optugen. Buten is et best koold, mar in et kesteel van Piepmoes is et gelukkig lekker waarm. Piepmoes het de verwaarming an en zit bi'j de taofel an een beker hiete sukelaomelk en een stokkien lekkere koeke. Now en dan nemt hi'j een slokkien en een happien. Ondertied zit hi'j deur et raem naor buten te kieken.

Wat za'k vandaege es doen, daenkt de moes. Om now de hiele dag in huus te zitten, he'k ok niet zovule nocht an. Eers moe'k mar es even bi'j de doeve kieken as die de spullegies veur de kastboom al opzocht het. Mar hi'j het et nog niet bedocht as hi'j zicht in de veerte een peer van zien kammeraden an kommen. Et bin Diedel en Daweltien, de beide honnen. Ze hebben een protte wille, dat kuj' zo wel zien. Diedel maekt now en dan de malste sprongen in de sni'j. En Daweltien rollebolt zo op 'e rogge een heuveltien of. Ze zitten van veur tot aachter onder de sni'j. Alderdeegst heur zwat-te honneneuzen bin now wit. Now en dan schudden ze heur de sni'j van de huid, mar beginnen mitien weer opni'j te donderjaegen.

'Hoj, Piepmoes,' blaffen de beide honnen as ze binnen kommen. 'Wat een mooi pak sni'j ligt d'r, vien ie ok niet? Tjongejonge, wat hebben wi'j een lol had onderwegens naor jow toe,' gaon ze in iene zocht deur.

'Dat he'k wel in de gaten,' zegt Piepmoes, 'ik zag jim al van verens an kommen!'

'Ja, dat rollebollen en zo is ok prachtig,' zegt Diedel, 'mar we hebben nog veul meer beleefd. Moej' mar es luusteren.'

'Doe wi'j vandemorgen de Lende over weren en deur jow bos leupen, zaggen we inienend in de buurt van de beukelaene Klaos de kaeter en Miep,' gaot Daweltien verder. 'Ze sloepten plat op et lief om een bulte sni'j henne. Doe we wat dichterbij kwammen, konnen we percies heuren wat as ze van doel weren. Ze zatten aachter een klein voegeltien an en dat wollen ze vanzels pakken en ope-ten. Ze zeden tegen mekere dat ze zoe'n voegeltien niet zo lekker vunnen as een moes, mar ja, beter wat as niks. En laeter konnen ze ommes altied nog es weer perberen om Piepmoes te pakken. Klaos zee tegen Miep dat Miep mar et dichtste naor et voegeltien kroepen mos. Miep had now ja zoe'n mooie schutkleur. Miep is ommes krek zo wit as de sni'j. Alliend et puntien van de stat is zwat, mar och, dat zaj' haost niet as hi'j de stat mar flink naor beneden hul.'

'Now, dat zag d'r veur et voegeltien niet botte best uut,' vertelt Diedel. 'Dat wi'j keken mekere es an en maekten oons plannegien. We sprongen toegelieke op de beide katten an en we maekten een alderheiselikst kebaol. Ze schrokken heur een ongelok, dat zij' begriepen. We pakten elk een katte beet en vertelden heur flink de waarhied. En we waarschouwdn heur dat as ze nóg een keertien een aander beest pakken wollen, dat we dat dan an de grote, brune beer vertellen zollen. En dat die grote, brune beer veural gek op katten is.'

'De grote, brune beer,' schrikt Piepmoes, 'welke grote, brune beer bedoelen jim? Zit hier dan een grote, brune beer in de bos?'

'Ae welnee je,' gniest Daweltien, 'dat hebben we de katten alliend mar wiesmaekt. En ze geleufden et ok nog. Wat bin et aenlik ok een peer sokkelties! Ze gongen d'r mitien vandeur en reupen dat ze nooit weer perberen zollen kleine voegelties te pakken. Ze goelden et uut en snokten as we et echt niet an de grote, brune beer vertellen zollen.'

'We stikten zowat van et lachen,' zegt Diedel, 'mar dat mochten de katten niet heuren, vanzels. We roegelden van et lachen haost over de kop. Doe we wat bekommen weren, gongen we verder. We konnen percies zien waar de katten langes lopen weren, want daor stonnen heur sporen nog in de sni'j. Mar doe Daweltien die sporen es wat beter bekeek, bleef hi'j inienend staon en zee dat hi'j

inienend wat bedocht. Vertel mar, Daweltien.'

'Now,' zegt Daweltien, 'ik bedocht et volgende plan. Luuster mar goed, dan za'k et jow influusteren, want gieniene mag et heuren.'

En Dawel fluustert Piepmoes et plan in de oren. Now en dan kuj' Piepmoes gniffelen en gniezen heuren. Wat zollen de honnen van plan wezen?

'En ie kun mooi mit,' vint Diedel, 'dan kriej' vast en zeker een mooie middag.'

'Doe'k,' besluit Piepmoes mitien, 'kom op, jonges!'

Daor lopen de drie kammeraoden henne. Mar waor gaon ze aenlik naortoe? Ze lopen eerst in de richting van de beukelaene, mar gaon dan inienend de kaante van et middelpad op. Dat pad stikken ze over en ze lopen v eerder. Wat vreemd, want ze kommen zo an de oostkante van de bos en daor staot ok de boerderi'je daor Klaos en Miep wonen. Wat bin ze in de vredesnaeme van plan...

'Kick,' zegt Diedel onder et lopen tegen Piepmoes, 'daor hej' nog een peer sporen van de katten. Ze bin vanzels mitien naor huus toe vleugen. Zie, en daor hej' een peer sporen van een ree. En kiek mar es achteromme, dan ziej' je eigen sporen ok staon.'

Intied bin de honnen en et moesien vlakbi'j de boerderi'je.

'Hier kan et donkt mi'j et beste,' fluustert Dawel tegen de eren. 'Hier lopen de katten meerstal langes, as ze de bos in gaon.'

'Best,' mompelt Diedel, 'an de slag, jonges.'

De drie dieren maeken allegere twee sni'jballen; iene kleine en iene wat groter. As ze dat daon hebben drokken ze die op een bepaolde maniere in de sni'j op de grond. De dikke de hieltied drie keer en de kleine ien keer. En de hieltied even veer van mekeer of.

Nao een posien liekt et Daweltien wel genoeg: 'As Klaos en Miep dit zien, schrikken ze wel zo arg, dat ze de eerste maonden niet weer in de bos kommen.'

'Et is ok krek echt,' vint Diedel, 'wat zullen ze benauwd wezen.'

'Now kuwwe temeensen et Kastfeest rustig vieren,' mient Piepmoes, 'mar kiek es, kommen ze niet krek tot de deure uut?'

Ja heur, daor kommen de katten an. Ze kieken goed om heur henne.

'Zoe'n beer zal hier toch niet kommen, Klaos,' bibbert Miep.

'Tuurlik niet, domme katekop daj' binnen. Ik durve best wel even veur in de bos te kieken,' pocht Klaos. 'Zoe'n beer komt echt niet vlak bi'j de huzen.'

Miep scharrelt veurzichtig achter Klaos an. Misschien het Klaos wel geliek, mar hielendal zeker is Miep niet. Inienend blift Klaos stokstief stille staon.

'Oe heden, wat is d-d-dat,' staemert hi'j. 'Miep, k-kiek ie es.' En hi'j gript de witte katte beet en drokt die veur him. Miep raost en mierkt et uut.

'Klaos, laot me los, ik wil vot, ik wil naor huus! Ziej' dat dan niet, sloegerd daj' binnen! Dat bin sporen, et bin de sporen van de grote, brune beer! Laot me los, de beer is in de buurt!'

Daor vliegen de beide katten, veur de twiede keer die dag, weer op huus an. En ze gaon tekeer, ze raozen moord en braand: 'Help, hellup, de grote, brune beer zit achter oons an! Oei, oei, die aekeelige honnen, ze hebben et toch verklapt. Help, de beer, de beer.'

De katten maeken dat ze vot kommen en verdwienen achter de staldeure in de boerderi'je.

In de bos bin de honnen en Piepmoes slop van et lachen.

'Wat gong dat goed, jonges,' hikt Piepmoes et uut. 'Klaos en Miep mienen now echt dat hier een beer in de bos zit. Wat een prachtig idee was dat van jow, Daweltien.'

De honnen gieren et ok uut van et lachen, dat hebben jim wel deur.

'Et lieken ok krek echte sporen,' mient Diedel. 'A'k niet beter wus, zo'k ok daenken dat hier een beer ommezwarft. Mar gelokkig weten wi'j wel beter.'

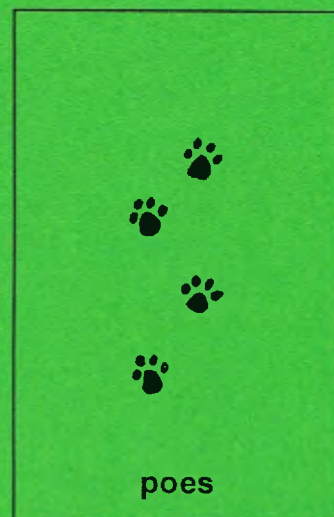
En lachende en wille maekende lopen de drie kammeraoden weer op huus an...

SPOREN

Veurop et kraantien vertelden we al wat over sporen van dieren. Ok et verhael over Piepmoes had daor aorig mit te maeken. Wat hadden Piepmoes en zien maoten de katten weer mooi te vieter, niet?

Sporen bin ofdrokken van de veur- en achterpoten van dieren of bi'jglieks van de poties van een voegel. Zokke sporen wo'n trouwens ok wel prenten nuumd. In de winter kuj' mooi naor sporen zuken, veural as d'r sni'j ligt. Want in sni'j kuj' et beste de ofdrokken staon zien. As dat d'r niet ligt, dan kuj' ze ok wel vaeke in nat zaand of modder zien. Trouwens, ie kun zels ok sporen maeken. Zet je schoe of leerze mar es veurzichtig in de sni'j, of in et zaand van een zaandbak. As et niet te koold is, kuj' ok een prente van je blote voeten maeken! Maek in et speulkertier mar es mit mekeer allegere een spoor van jim schoenen in de zaandbak, of misschien in de sni'j. Wie het de grootste sporen en wie de mooiste of appatste?

Op disse bladziede zien jim de sporen van zeuven verschillende dieren die hier in de buurt veurkommen. Dus niet die van de grote, brune beer, want die komt allierend in et verhael van Piepmoes veur en in de dieretuun! Bekiek disse sporen of prenten mar es goed, wat bin de verschillen? Kick laeter mar es aj' ze ok in et echt vienen kunnen. Wi'j bin beni'jd!

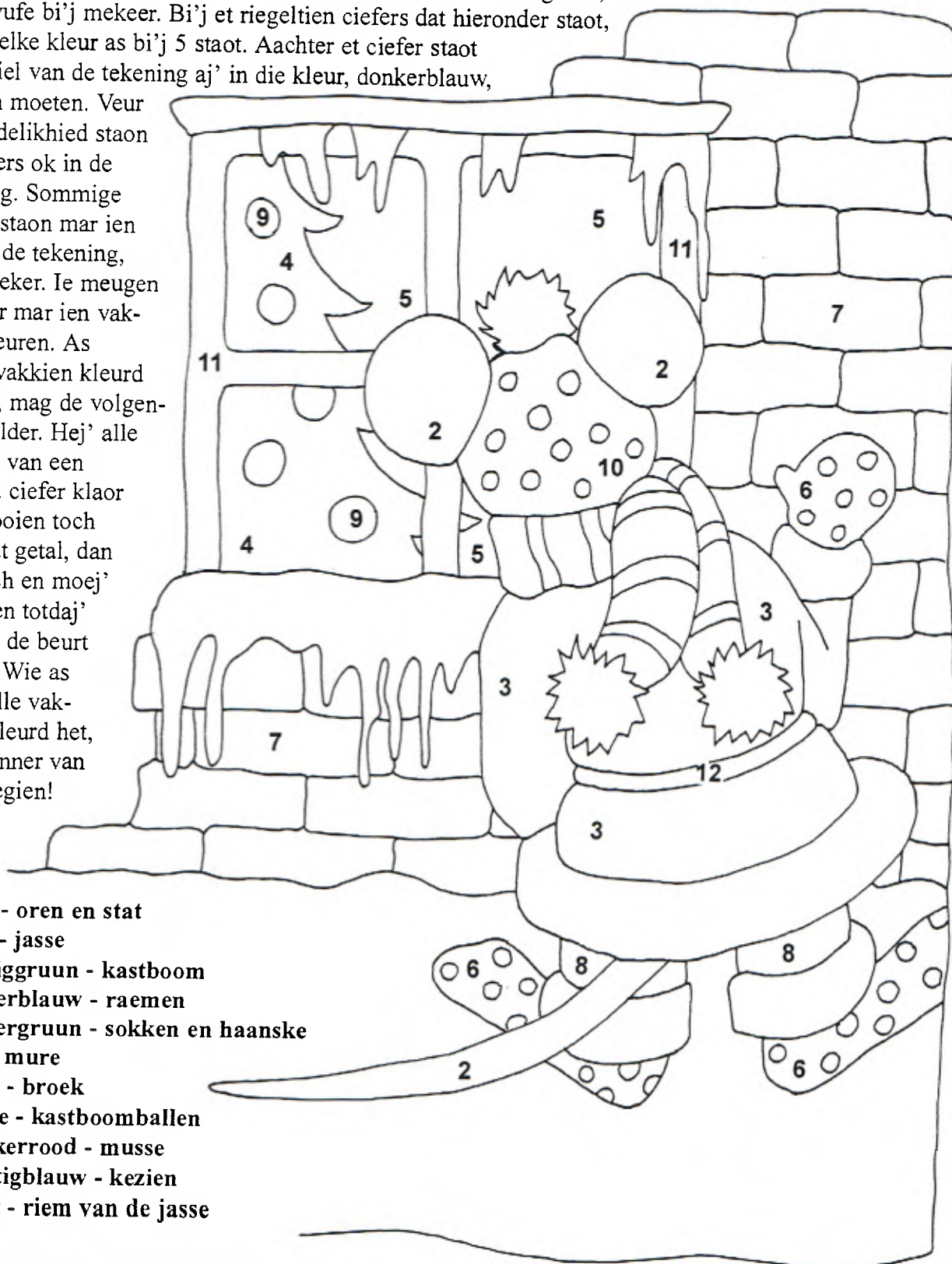

KASTSPULLEGIEN

Dit kastspullegien kuj' mit twie of meer kiender speulen. Veur et spullegien hej' twie dobbelstienen neudig en veur elke speulder een inlegvel of een kopie daarvan. Veerder moej' elf verschillende kleurpotloden of viltstiften bruken in de kleuren gries, rood, lochtiggruun, donkerblauw, donkergruun, geel, paors, oranje, donkerrood, lochtigblauw en zwat. Et spullegien gaot zo:

Gooi ombeurten mit de dobbelstien. Tel et totaal van de punten die now naor boven liggen bi'j mekeer op. Hej' bi'jglieks een 2 en een 3, of een 1 en een 4 gooid, dan is dat vufe bi'j mekeer. Bi'j et riegeltien ciefers dat hieronder staot, ziej' welke kleur as bi'j 5 staot. Aachter et ciefer staot welk diel van de tekening aj' in die kleur, donkerblauw,

kleuren moeten. Veur alle dudelihied staon de ciefers ok in de tekening. Sommige ciefers staon mar ien keer in de tekening, eren vaeker. Ie meugen per keer mar ien vakkien kleuren. As ie jow vakkien kleurd hebben, mag de volgende speulder. Hej' alle vakkies van een bepaold ciefer klaor en ie gooien toch weer dat getal, dan hej' pech en moej' waachten totdaj' weer an de beurt binnen. Wie as eerste alle vakkies inkleurd het, is de winner van et spullegien!

2. gries - oren en stat
3. rood - jasse
4. lochtiggruun - kastboom
5. donkerblauw - raemen
6. donkergruun - sokken en haanske
7. geel - mure
8. paors - broek
9. oranje - kastboomballen
10. donkerrood - musse
11. lochtigblauw - kezien
12. zwat - riem van de jasse